

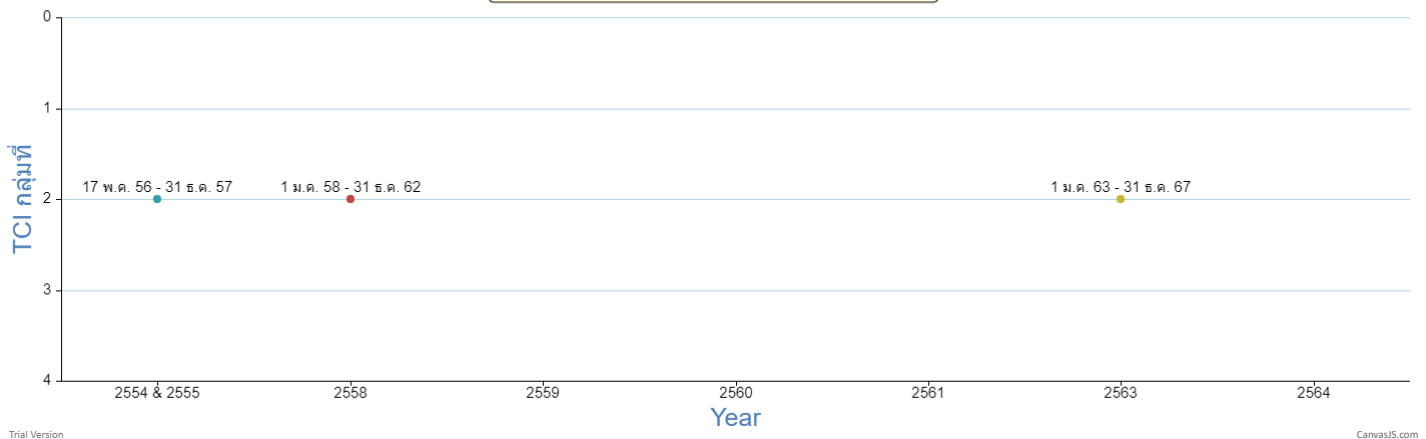
ชื่อวารสาร : ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร
Journal Name : Phetchabun Rajabhat Journal
ชื่อบรรณาธิการ : ผศ.สรณ์ชัย วัฒนัง
ชื่อย่อของวารสาร :
Abbreviation Name : JPCRUI
ISSN : 0859-8185
E-ISSN :
ที่อยู่สำหรับการติดต่อ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
เจ้าของ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ / Phetchabun Rajabhat University
จำนวนฉบับต่อปี : 2
Email : research_pcrui@hotmail.com
Website : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jpcru/index>
TCI กลุ่มที่ : 2
สาขาหลักของวารสาร : Social Sciences
สาขาย่อยของวารสาร : Arts and Humanities / Business, Management and Accounting / Social Sciences
หมายเหตุ :

Total Citations : 31
Total Publications : 264

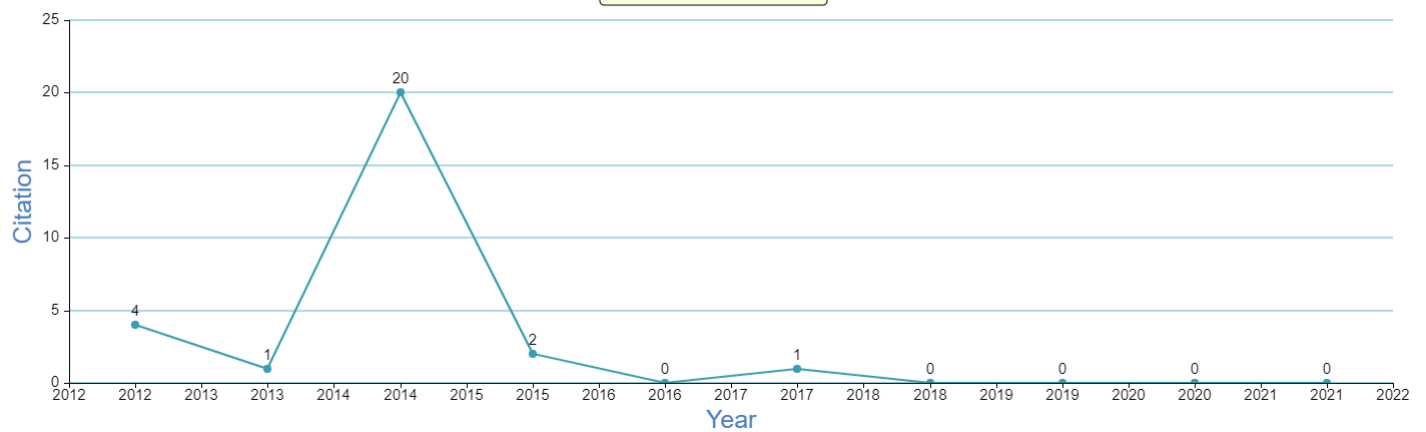
ข้อมูล Citation และ Publication ของวารสาร

ข้อมูลของวารสาร	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Citation	4	1	20	2	0	1	0	0	0	0
Publication	30	31	24	15	19	20	20	10	0	0
Citation / Publication	0.13	0.03	0.83	0.13	0	0.05	0	0	0	0

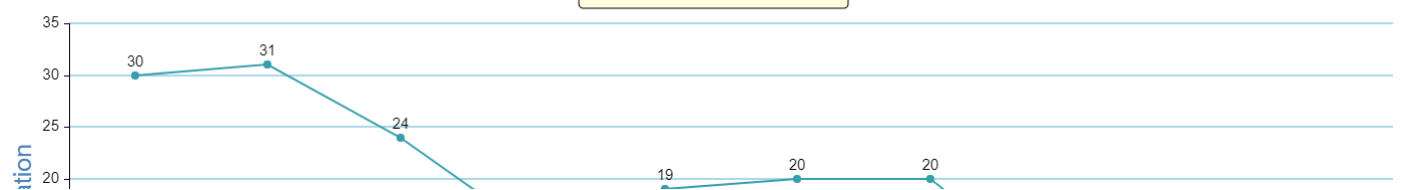
กลุ่มของวารสารในฐานข้อมูล TCI

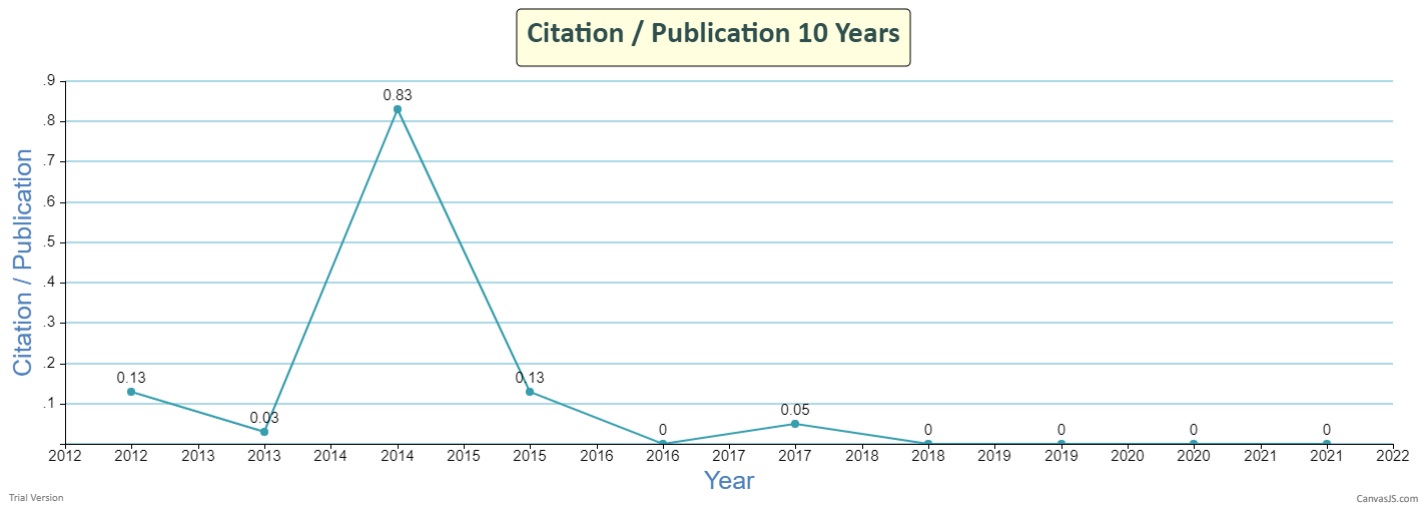
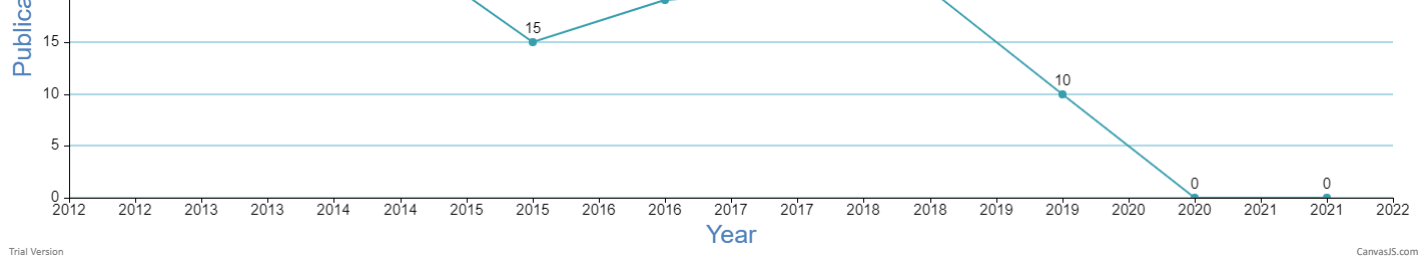

Citation 10 Years

Publication 10 Years

ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร

Phetchabun Rajabhat Journal

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาโครงการวิจัยเป็นฐาน
และระบบพี่เลี้ยงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับ
นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา

The Effect of Integrated Learning Management
The Contemplative Education of Research Based Learning and
Coaching Mentoring System to Enhance the Teaching Qualities
for Students in Physical Education

วิธารรณ์ สีชื่น^{1*}

Withawat Seechuen^{1*}

^{1*}อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

E-mail : w.seechuen@gmail.com

Received: August 15, 2019; Revised: March 26, 2020; Accepted: June 22, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 34 คน ที่เรียนในรายวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 14 สัปดาห์ ทำการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู ก่อนและหลังการทดลอง นำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "ที" ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยพบว่า หลังการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง จำนวน 14 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : จิตตปัญญาศึกษา โครงการวิจัยเป็นฐาน ระบบพี่เลี้ยง

Abstract

The purpose of this research was to study the awareness of the characteristics of teachers of physical education students. After organizing learning activities by integrating contemplative education of research based learning and coaching mentoring system. The population in this study were 34 students in physical education 4th year students in 2018 enrolled in Teaching on physical education in secondary education Level. That were selecting a specific. Organizing learning activities by integrating contemplative education of research based learning and coaching mentoring system

in the course for 14 weeks. Performing a teacher awareness assessment before and after the experiment: The results to analyze statistical data by finding the mean Standard deviation, test the "T" value, test the statistical significance at .05 level.

Research results indicated that: after the experiment by learning management by integrating the contemplative education of research based learning and coaching mentoring system for 14 week mentor system had an average of the results of assessing the awareness of teacher characteristics of students in Physical Education department higher than before the experiment statistical significance at the level of .05.

Keywords : Contemplative Education, Research Based Learning, Coaching Mentoring system

บทนำ

ในยุคสังคมโลกาภิวัตน์ เป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงของแหล่งการเรียนรู้ การเข้าสู่ขอบข่ายการสืบเสาะข้อมูล ค้นคว้า และการถ่ายทอดความรู้เป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ระบบการศึกษาในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ สามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหามีความหลากหลายเป็นพื้นฐานของความเข้าใจ ความถูกต้อง ความดีงาม ในการพัฒนาคุณภาพของคนไทยในทุกมิติ วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทและความสำคัญกับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ในฐานะฟันเฟืองสำคัญของระบบการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังให้นักศึกษาคูได้เห็นคุณค่า คุณธรรมและจิตวิญญาณของความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งได้ตระหนักถึงปัญหาและเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาระบบการวิจัยสู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น ระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง เพื่อดำเนินงานการเพื่อพัฒนาวัตถุประสงค์หนึ่งตามบันทึกข้อตกลงนี้ คือ การสร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่น เชิงประจักษ์ อาทิปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมสภาอธิการบดีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัย โดยใช้แนวคิดจากผลของโครงการวิจัย Teacher Coaching และโครงการวิจัยเพาะพันธุ์ปัญญาเป็นฐาน แล้วนำมาเชื่อมโยงกับกระบวนการผลิตและพัฒนาครู

ว่าด้วยเป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีจิตมุ่งหมายที่สำคัญในการพัฒนา คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เป็นใจความที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ต้องอาศัยครูหรือผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ ครูที่มีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่ดีและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 แนวคิดเรื่องทักษะการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ได้ถูกนำเสนอในหนังสือเรื่องทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 (เจมส์ เบลล์สันกา และแบรนด, 2554) และด้วยสภาพการปัจจุบันของโลกนี้เปลี่ยนไปเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี เป็นสังคมโลกที่สลับซับซ้อนเชื่อมโยงและเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ด้วยเหตุนี้ ครู ซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาและองค์การทางการศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของครูผู้สอน การนำแนวคิดจิตตปัญญาการศึกษา การใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบที่เลี้ยง มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นวิธีการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงตนเองจากภายในโดยหวังว่าผู้เรียนจะมีความรู้ มีความคิดเท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ การนำรูปแบบกระบวนการจิตตปัญญาศึกษามาพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้นำพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคใหม่ และชุมชน โดยมีครูคอยเป็นที่เลี้ยง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถคิดและใช้เหตุผลในการพิจารณาในการรับ

ข่าวสารรอบตัว เกิดองค์ความรู้ เข้าถึงความจริงด้วยการพิจารณาจากภายใน และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เท่าทันสังคมโลกและสามารถก้าวสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้นบทบาทของผู้สอนไม่ใช่เป็นเพียงผู้ให้วิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น ผู้สอนควรเป็นผู้ที่ให้ความรัก ความเอาใจใส่และควรจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ประเวศ วะสี (2554) ได้กล่าวไว้ว่า จิตตปัญญาศึกษา มีความหมายสั้น ๆ ว่าการรู้จักของตัวเองแล้วเกิดปัญญาซึ่งปัญญา หมายถึง การเข้าถึงความจริงสูงสุด มีเทคนิค คือ ต้องเริ่มด้วยการเปิดใจให้กว้าง อยู่ยั้งตัวเองเป็นหลักเรียนรู้ร่วมกันแล้วเน้นความสัมพันธ์แบบราบ ทำจิตให้สงบเป็นการเข้าถึงความจริง ความดี ความงาม สามองค์ประกอบสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตน (Personal Transformation) ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในองค์กร (Organizational Transformation) และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานทางสังคม (Social Transformation)

ครู คือ ทรัพยากรการศึกษาที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบการศึกษาในโรงเรียน และการศึกษาของประเทศ สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นสถาบันหลักที่ทำหน้าที่ผลิตครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ให้ก้าวเข้าสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งระบบการศึกษาของประเทศได้เริ่มนำเอาการเรียนรู้จากการทำโครงการ (Project-Based Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในห้องเรียน จากประสบการณ์ปฏิบัติ (Learning by Doing) เข้ามาใช้ ซึ่งผลที่เกิดกับนักเรียนมักเป็น “การทำชิ้นงาน” ซึ่งให้เกิดทักษะบางประการ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การบริหารเวลา เท่านั้น หากแต่ได้มีการนำกระบวนการวิจัยและหลักการวิทยาศาสตร์มาทำกับโครงการ นอกจากจะได้บูรณาการวิชาเข้ากับการทำโครงการแล้ว นักเรียนยังได้พัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ไปจนถึงการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ด้วย ความคิดเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์เกิดเมื่อผู้เรียนใช้หลักการวิจัยเป็นเครื่องมือ เพราะการทำวิจัยต้องใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์มาเข้าใจความสัมพันธ์ของข้อมูลและใช้ความคิดเชิงสังเคราะห์ร่วมกับหลักวิชา “ตีความ” ข้อมูล ผลจากการตีความ คือ ความสามารถในการสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง” (สุธีระ ประเสริฐสรรพ, 2555)

ลักษณะของครูที่ดีได้ ถูกกำหนดขึ้นและถูกศึกษามากมายช่วงทศวรรษ ซึ่งจุดรวมของลักษณะของครูในแต่ละทศวรรษที่ผ่านมาจะเป็นลักษณะของความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ความประพฤติที่ตรงตามจรรยาบรรณ จากการศึกษางานวิจัยในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา พบว่าคุณลักษณะครูที่พึงประสงค์สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านความรู้ ได้แก่ เนื้อหาวิชาที่สอนภาษา คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีและความรู้ทางด้านวิชาชีพ 2) ด้านทักษะการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การประเมินผล การใช้สื่อ การจัดทำหลักสูตร ออกแบบการเรียนการสอนและการวิจัย และ 3) ด้านจิตใจ ได้แก่ การมีศรัทธาและอุดมการณ์ความเป็นครู คุณธรรม จริยธรรม มนุษย์สัมพันธ์ จิตวิญญาณความเป็นครูและเป็นการเป็นแบบอย่างที่ดี (สุเทพ ธรรมะตระกูล และอนุวัติ คุณแก้ว, 2555)

จากเหตุผลดังกล่าว บัณฑิตคณะครุศาสตร์ จึงต้องได้รับการสร้างเสริมให้มีจิตสำนึกและมีคุณธรรม ในฐานะบัณฑิตและฐานะแห่งความเป็นครูไปพร้อมกัน แนวคิดด้านจิตตปัญญาศึกษาและการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานรวมไปถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ระบบพี่เลี้ยงเข้ามาช่วย ได้ถูกนำมาใช้เป็นต้นแบบการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Active Learning) ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของ วิวรรณ สีสัน (2562) พบว่า นักศึกษาที่เรียนตามกระบวนการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง แล้วนำไปใช้ในการออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจริง พบว่า มีผลการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่ออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะหนึ่งในบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและผลิตบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ จึงได้ทำการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง เข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561

เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครูตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชา พลศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนในรายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 14 แผน โดยบูรณาการกระบวนการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังต่อไปนี้ 1. ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียนใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิธีการสร้างสติ, สุนทรีสนทนา, การฟังอย่างลึกซึ้ง เป็นต้น 2. ขั้นของการสอนใช้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐาน โดยการตั้งคำถาม, การจับกลุ่มอภิปราย, การสืบค้นหาคำตอบอย่างมีเหตุผล, โดยในขั้นตอนของการสอนจะสอดแทรกระบบพี่เลี้ยงเข้าไปโดยผู้สอนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด และ ขั้นที่ 3. ขั้นสรุปใช้วิธีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมกับให้นักศึกษาได้สะท้อนความคิดลงในสมุดบันทึกของตัวเอง

2. แบบประเมินความตระหนักผู้เรียนในคุณลักษณะความเป็นครู มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ 1, 2, 3, 4 และ 5 โดยแยกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ประกอบวิชาชีพ และ 5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

การสร้างและการค่าคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 14 แผน โดยบูรณาการกระบวนการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาพลศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แล้วทำการศึกษารูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง

1.2 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยบูรณาการกระบวนการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 14 แผน โดยทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะใช้การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ซึ่งคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.98

1.4 ทำการแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงการวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ไปดำเนินการสอนนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2/2561

2. การสร้างแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู มีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นครู

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู จำนวน 25 ข้อ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ และแยกคุณลักษณะออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง 2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ประกอบวิชาชีพ และ 5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

2.3 นำแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ซึ่งคุณภาพของแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.98

2.4 ทำการแก้ไขปรับปรุงประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู ให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา จำนวน 25 ข้อ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยให้นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 34 คน ทำการประเมินตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู ก่อนการทดลอง ด้วยแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู จำนวน 25 ข้อ

2. ผู้วิจัยทำการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ให้กับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 34 คน

3. ผู้วิจัยให้นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 34 คน ทำการประเมินตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู หลังการทดลองด้วยแบบประเมินความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู จำนวน 25 ข้อ

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครูก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบความตระหนักรู้ตนเองในคุณลักษณะความเป็นครู ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ที่บูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่าที (Dependent - Samples t)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษาโครงงานวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ก่อนการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และระบบพี่เลี้ยง

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นครู (พฤติกรรมที่พึงประสงค์)	ระดับ		การแปลผล
		x̄	S.D.	
ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง				
1	แต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาครู	4.72	0.45	มากที่สุด
2	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	4.36	0.54	มาก
3	ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	4.21	0.48	มาก
4	ศึกษาหาความรู้ มีข้อมูลข่าวสารในเรื่องความเป็นไปของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	3.75	0.61	ปานกลาง
5	ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนา และก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ผู้บริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	4.00	0.50	มาก
ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ				
6	มีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง รับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.51	0.56	มากที่สุด
7	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.63	0.54	มากที่สุด
8	จัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเรียนรู้งาน เพียรสั่งสมประสบการณ์ ในหน้าที่ครู	4.33	0.54	มาก
9	อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ ไม่เคยกล่าวหาให้ร้ายหรือดูหมิ่นวิชาชีพครู	4.39	0.60	มาก
10	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและประกาศของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	4.51	0.61	มากที่สุด
11	เลือกองค์ความรู้หลากหลาย ใช้หลักวิชาการที่ถูกต้อง สร้างสรรค์ เทคนิควิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.15	0.61	มาก
ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ				
12	ไม่แสวงหาหรือเรียกร้องประโยชน์โดยมิชอบ ให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างเต็มกำลังความสามารถ	4.42	0.50	มาก
13	แสดงความเมตตา เอาใจใส่ และปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความยุติธรรมเท่าเทียมกัน	4.57	0.56	มากที่สุด
14	ส่งเสริมในทางที่ดีอยู่เสมอ ทั้งในด้านคุณธรรม ความรู้ และทักษะความสามารถ	4.48	0.56	มากที่สุด
15	ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ของผู้อื่น	4.60	0.49	มากที่สุด
16	ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ ด้วยความซื่อตรงในหน้าที่อย่างเสมอหน้า	4.57	0.56	มากที่สุด
17	เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้อื่น ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่องชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	4.42	0.50	มาก
ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ประกอบวิชาชีพ				
18	อาสา ยินดี มีน้ำใจ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ในสถานศึกษา	4.39	0.60	มาก

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นครู (พฤติกรรมที่พึงประสงค์)	ระดับ		การแปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
19	ไม่ประพฤติชั่วให้เกิดการแตกความสามัคคี สร้างมีความรัก ความสามัคคี และร่วมกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	4.45	0.50	มาก
20	ไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสีย ให้เกียรติและแสดงถึงความเคารพ	4.45	0.56	มาก
21	แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	4.36	0.54	มาก
ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม				
22	ชื่นชมความเป็นไทยหรือแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.30	0.52	มาก
23	ใช้ทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.12	0.64	มาก
24	สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และดูแลรักษาทรัพยากรสมบัติส่วนรวมด้วยความรับผิดชอบหลังจากใช้งานแล้ว	4.36	0.54	มาก
25	เป็นผู้นำในการวางแผน ดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.12	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม		4.37	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาได้ผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา หลังการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นครู (พฤติกรรมที่พึงประสงค์)	ระดับ		การแปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง				
1	แต่งกายถูกระเบียบและเหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาครู	4.81	0.39	มากที่สุด
2	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีสัมมาคารวะและอ่อนน้อมถ่อมตน	4.45	0.56	มาก
3	ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	4.42	0.50	มาก
4	ศึกษาหาความรู้ มีข้อมูลข่าวสารในเรื่องความเป็นไปของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	4.21	0.54	มาก
5	ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนา และก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ผู้บริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	4.21	0.48	มาก
ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ				
6	มีวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง รับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.66	0.47	มากที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะความเป็นครู (พฤติกรรมที่พึงประสงค์)	ระดับ		การแปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
7	มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.69	0.46	มากที่สุด
8	จัดการเรียนการสอนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเรียนรู้งาน เพียรสั่งสมประสบการณ์ ในหน้าที่ครู	4.42	0.50	มาก
9	อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ ไม่เคยกล่าวหาให้ร้ายหรือดูหมิ่นวิชาชีพครู	4.69	0.46	มากที่สุด
10	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและประกาศของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	4.66	0.54	มากที่สุด
11	เลือกองค์ความรู้หลากหลาย ใช้หลักวิชาการที่ถูกต้อง สร้างสรรค์ เทคนิควิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	4.27	0.62	มาก
ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ				
12	ไม่แสวงหาหรือเรียกร้องประโยชน์โดยมิชอบ ให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างเต็มกำลังความสามารถ	4.54	0.50	มากที่สุด
13	แสดงความเมตตา เอาใจใส่ และปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความยุติธรรมเท่าเทียมกัน	4.63	0.48	มากที่สุด
14	ส่งเสริมในทางที่ดีอยู่เสมอ ทั้งในด้านคุณธรรม ความรู้ และทักษะความสามารถ	4.54	0.50	มากที่สุด
15	ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจและอารมณ์ของผู้อื่น	4.69	0.46	มากที่สุด
16	ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆ ด้วยความซื่อตรงในหน้าที่อย่างเสมอหน้า	4.57	0.56	มากที่สุด
17	เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้อื่น ด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	4.63	0.48	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ประกอบวิชาชีพ				
18	อาสา ยินดี มีน้ำใจ และให้ความร่วมมือกับเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ในสถานศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
19	ไม่ประพฤติชั่วหย่อนให้เกิดการแตกความสามัคคี สร้างมีความรัก ความสามัคคี และร่วมกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	4.51	0.50	มากที่สุด
20	ไม่ชักจูงผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสีย ให้เกียรติและแสดงถึงความเคารพ	4.66	0.47	มากที่สุด
21	แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	4.48	0.50	มาก
ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม				
22	ชื่นชมความเป็นไทยหรือแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.57	0.50	มากที่สุด
23	ใช้ทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.42	0.50	มาก
24	สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และดูแลรักษาทรัพยากรสมบัติส่วนรวมด้วยความรับผิดชอบหลังจากใช้งานแล้ว	4.48	0.56	มากที่สุด
25	เป็นผู้นำในการวางแผน ดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.39	0.60	มาก
เฉลี่ยรวม		4.53	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า หลังการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษามีผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ก่อนและหลังทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง

ความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา	n	mean	S.D.	t	df	sig
ก่อนการทดลอง	34	4.37	0.54	7.87	24	0.00*
หลังการทดลอง	34	4.53	0.50			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา หลังการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู ตีค่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและวิจารณ์ผล

จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภายใน 14 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตระหนักในคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้แสดงว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง สามารถสร้างเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครู อันเกิดจากแนวปฏิบัติที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และใช้เหตุผลในการพิจารณาในการรับข่าวสาร การร่วมคิด ร่วมอภิปราย ร่วมแบ่งปันความรู้ จากการลงมือปฏิบัติการด้วยตนเอง สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และการจัดบันทึกการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ดังที่สุธีระ ประเสริฐสรรพ (2555) กล่าวไว้ว่า แนวคิดของการเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัยเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้สอนเป็น “โค้ช” ที่สร้างแรงบันดาลใจ และมีวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากกลุ่มในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมอภิปราย ร่วมแบ่งปันความรู้จากการลงมือปฏิบัติการด้วยตนเองและกลุ่มผู้เรียนรู้ผ่านการทำโครงงาน มีกระบวนการเรียนรู้ที่ผ่านการใช้ความคิดด้วยเหตุผล การคิดวิเคราะห์หลังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้โดยไม่ละเลยบริบทในชีวิตจริง สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่บริบทในชีวิตจริงได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งสอดคล้องกับประเวศ เวสสี (2554) ได้กล่าวไว้ว่า จิตตปัญญาศึกษา มีความหมายสั้น ๆ ว่าการรู้จิตของตัวเองแล้วเกิดปัญญา ซึ่งปัญญา หมายถึง การเข้าถึงความจริงสูงสุด มีเทคนิค คือ ต้องเริ่มด้วยการเปิดใจให้กว้าง อยู่ยั้งตัวเองเป็นหลักเรียนรู้ร่วมกันแล้วเน้นความสัมพันธ์แบบราบ ทำจิตให้สงบเป็นการเข้าถึง

ความจริง ความดี ความงาม สามองค์ประกอบสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตน (Personal Transformation) ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในองค์กร (Organizational Transformation) และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานทางสังคม (Social Transformation)

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1. จากข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่า การนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง สามารถพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูได้ดี ใช้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน และสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ได้
2. ก่อนจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรศึกษากระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามกระบวนการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและทดลองใช้แนวการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ที่พัฒนาขึ้นในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีบริบทและลักษณะเฉพาะของรายวิชาที่แตกต่างกัน จะช่วยให้สามารถสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง ที่สามารถนำไปอ้างอิงกับกลุ่มต่าง ๆ ได้
2. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลการใช้กระบวนการจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยงในการจัดการเรียนการสอนที่มีจำนวนคาบที่แตกต่างกัน ว่ามีผลต่างกันหรือไม่

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และท่านอาจารย์ ดร. พงษ์เอก สุกใส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา มหาราช รองศาสตราจารย์ ดร. สรวงพร กุศลสงฆ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กานต์ อัมพานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เจมส์เบลล์ สันกา และรอน แบรนต์. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21*. แปลและเรียบเรียงโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ : โอเพ่นเวิลด์ส.
- ประเวศ วะสี. (2554). *ระบบการศึกษาที่แก้ความทุกข์ยาก ของคนทั้งแผ่นดิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิธวรรณ สีสัน. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานและระบบพี่เลี้ยง. *ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 21(1).
- สุเทพ ธรรมะตระกูล และอนูวัติ คุณแก้ว. (2555). *การศึกษาคุณลักษณะของครูยุคใหม่*. เพชรบูรณ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สุธีระ ประเสริฐสรรพ. (2555). *โครงการฐานวิจัย : กระบวนการเรียนรู้ใหม่ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).